

¿Bons o mals hàbits?

Andreu Sotorra

Julian Gough. «Un conill menut i saberut». Traducció de Marta Salvadó. Il·lustracions de Jim Field. Col·lecció Óssa i Conill. Editorial Baula, Barcelona, 2016. A partir de 6 anys.

És ben sabut que l'amic del meu amic és el meu amic i l'enemic del meu amic és el meu enemic. I d'aquesta sentència neixen grans amistats, a vegades interessades, a vegades perquè la unió fa la força, i també es congrien grans enemistats, a vegades per culpa de tercers.

La sèrie anglesa «Óssa i conill», de l'escriptor Julian Gough (Londres, 1966) i l'il·lustrador Jim Field (Farnborough, Regne Unit) tracta sobre l'amistat en aquest primer lliurament, «Un conill menut i

saberut» (de títol original «Rabbit's bad Habits») —la història següent en versió catalana es titularà «Un pesat al terrat» (de títol original «The Pest in the Nest») — i s'ambienta al bosc i en època hivernal, quan la neu convida a fer ninots amb ulls de pinya i llavis de branquilló i també espavila els habitants del lloc a esquivar les allaus que posen en perill la vida de tots ells.

L'il·lustrador de la sèrie s'ha especialitzat en la seva obra a personificar el bestiar més típic dels contes en els seus llibres. I una de les bèsties típiques dels contes és l'ós, l'óssa en aquest cas, i també el llop, que apareix de trasantó, quan es vol cruspir el petit conill, una oportunitat perquè l'óssa sacrifiqui la feina artesana del seu ninot de neu i el converteixi en arma, ni que sigui blanca i tova, contra el perseguidor dels ullals.

L'edició de conte, en cartoné, però en dimensions de llibre de lectura, combina el que, en un altre cas, podria ser un àlbum il·lustrat, amb un relat breu per a primers lectors que es lliga fragment a fragment amb cadascuna de les il·lustracions. Del centenar de pàgines que té el petit volum, no n'hi ha cap que no tingui alguna de les il·lustracions, fins al punt que la lectura pot tenir dos nivells: la tradicional del text i la més imaginativa amb el seguiment de les diverses làmines dibuixades.

Com que la història, com he dit, succeeix en ple hivern, el to acolorit de totes les làmines és exclusivament el blavós, gris, marró i fosc —excepció feta de la coberta on respira una mica el color de la pell de l'óssa i la del conill— i també el blanc de la neu i del ninot de neu que en algunes ocasions ocupa una làmina sencera o una làmina doble.

Fa la impressió que les històries de l'«Óssa i Conill» hagin estat escrites i dibuixades a quatre mans perquè tant el text com les làmines il·lustrades no presenten cap desajust de relació amb el relat fins al punt que es diria que l'autor i l'il·lustrador han treballat colze a colze, un mètode que no sempre es produeix amb tanta precisió com es reflecteix aquí.

«Óssa i Conill» és una sèrie de bèsties que, gràcies a la personificació que permet la ficció literària, té aires de fauna i també aporta un rerefons de divulgació com en el cas d'aquest primer lliurament: què menja el conill, què menja l'óssa, com viuen l'un i l'altra, com encaren l'hivern cadascú d'ells...

L'autor del text només es permet una llicència literària quan fa dir en un moment donat al llop, en el moment que perd el rastre del conill: «Etic cansat que el dinar em marxi corrent a seixanta quilòmetres per hora», una frase, precisament, que l'autor havia rebutjat i que, segons explica ell mateix en l'entradeta del conte, va

haver d'incorporar novament sisplau per força perquè era la frase preferida de la seva filla amb qui el va escriure, llegir, rellegir i reescriure diverses vegades. I és que els primers lectors són sempre els que tenen l'última paraula.

Enllaços d'interès

(per visionar-los, cal descarregar abans el PDF de la crítica):

Una parella d'óssos del Pirineu passegen i festegen amorosament abans de l'aparellament, en unes imatges del juliol del 2016.

<https://youtu.be/-k5jeq6siS4>

Una femella amb tres cadells d'óssos bruns del Pirineu, nascuts l'any 2015, al terme de Lladorre (Pallars Sobirà). La femella té el nom de Caramellita. L'escena és del mes de gener del 2015 quan la família ja hauria d'haver ocupat la seva cova al Parc Natural de l'Alt Pirineu, però les bones temperatures i la falta de neu d'aquell any van retardar la hibernació.

<https://youtu.be/h9kUA-J-ITU>
